

§ 55 Insatser mot prostitution och våld mot kvinnor

MARGARETA SANDSTEDT:

Jag börjar med att yrka bifall till motion 2011:8. Då jag förstått att det ingår i den kristna kallelsen att befria från bojor och hela och upprätta människan, anser jag att det här är en väldigt viktig motion och utifrån det lidande vi ser går det ingen obemärkt förbi vad det här handlar om. Jag har sett att utskottet verkar vara ovilligt till det här när man hänvisar till att det här ska ske mer på lokal nivå. Jag vill protestera mot det här synsättet för att i och med Schengen så har vi fått en markant ökning när det gäller prostitution och människohandel. Vi ska också ha i åminnelse att många biskopar och höga representanter från Svenska kyrkan har varit okritiska, de har hurrat för utvecklingen med de öppna gränserna trots att både tull och polis har varnat för det som vi ser idag. Utifrån det tycker jag att det borde finnas ett nationellt ansvar för de här frågorna och erkänna problemet och försöka hitta vägar för att hjälpa prostituerade bort från prostitutionen.

Jag yrkar bifall till motionen.

MARGARETA VIKLUND:

Ordförande, biskopar och kyrkomötesledamöter! Först vill jag yrka bifall till motion 2011:8.

Det är egentligen ofattbart hur man genom ett penndrag kan yrka avslag på den motion som ur människovärdesynpunkt handlar om några av de minsta och mest föraktade och bespottade människor som finns i vårt samhälle. Särskilt är motionssvaret märkligt om man tänker på Jesu egna ord, ”Vad ni har gjort mot en av dessa mina minsta bröder det har ni gjort mot mig” eller berättelsen om Jesu möte med kvinnan vid Sykars brunn. Även i detta motionssvar liksom beträffande svaret av min tidigare motion pekas på vad en del församlingar och kyrkor uträttar. Ja, det är bra och även jag ger i motionen exempel på vad Klara kyrka i Stockholm gör för förvirrade prostituerade för att hjälpa dem ut ur prostitutionen och komma in i samhället igen. Men varför inte låta alla dessa exempel bli grunden till en modell, ett underlag för en gemensam aktivitet av Svenska kyrkan i samverkan mellan församlingar och kyrkor?

Jag vill påstå att det inte blir någon hållbar, framgångsrik och genomgripande aktivitet förrän Svenska kyrkan centralt lyfter fram frågan och för den upp på sin dagordning. Jag börjar undra om det kan vara så att Svenska kyrkan inte ser sin egen position och sina möjligheter och det anseende som den har i svenska samhället som initiativtagare och förebild. Vad hjälper det att förbjuda köp av prostitution som riksdagen har beslutat om man inte samtidigt hjälper de prostituerade att komma tillbaka till ett värdigt liv. Här har Svenska kyrkan ett mänskligt ansvar och stora möjligheter att hjälpa och bli en spjutspets för en modell att återföra människor till glädje och nytta för dem själva och för oss alla. Jag vill lyfta fram och understryka det som står i reservationen till motionen att ”de insatser som hittills gjorts har uppenbarligen inte varit tillräckliga, eftersom problemen kvarstår”.

MARIANNE KRONBÄCK:

Ordförande och kyrkomötesvännar! Jag börjar med att yrka bifall till min reservation om att bifalla motion 2011:8, Insatser mot prostitution och våld mot kvinnor.

Vi behöver ställa oss frågan om hur stort problemet med prostitution och våld i samband med denna är. Är det så stort att det också behöver nationella nivåns stöd? Motionären har kunskap om att det är ett stort problem och att människor far illa, särskilt i våra storstäder. Vi bör inte slå oss till ro med att arbete sker

lokalt, vilket i sig är mycket bra. Svenska kyrkan på nationell nivå bör kunna på något sätt stödja dessa utsatta människor, till exempel kan lokaler behövas men även utbildning och rehabiliteringsinsatser och det kostar och det behöver samordnas. Jag vill återigen yrka bifall till reservationen.

ANDERS NOVAK:

Ordförande och kyrkomötesvänner! Ett litet evangelium i mörkret kommer här, då jag har glädjen att få meddela att Svenska kyrkan var med om att grunda Sveriges äldsta och ännu verksamma kvinnohus. Året var 1914 när pastor Sam Tysell i Jakobs församling, där centralstationen i Stockholm är belägen, upptäckte att det strömmade in unga flickor från landsorten, ofta utan kontakter i Stockholm och med bara några kronor på fickan. Pastor Tysell och två Erstasystrar fick församlingen och Ersta Diakonisällskap med på att hyra en lägenhet för att kunna hysa in flickorna, ge dem möjlighet att få arbete eller studera och tak över huvudet. Verksamheten heter Unga Kvinnors Värn och fyller alltså hundra år 2014. Idag disponerar denna stiftelse en niorumslägenhet, på hemlig adress förstås, med tio anställda samt timtjänster. Vidare har vi, säger jag för jag är stolt ordförande i denna stiftelse, fyra stödlägenheter i Storstockholm när de unga kvinnorna är färdiga att stå på egna ben. Vi har över tretusen dygnsbeläggningar per år och flickorna kommer från hela landet.

Broschyrer om verksamheten finns att hämta ute i foajén. Unga Kvinnors Värn (UKV) väddar genom mig om att ni sprider kunskap om att de finns, att ni gärna tar upp det i era kollektöverbälganden i framtiden. Man lever alltså i princip på gåvor. Socialtjänsten tycker att det är nog om flickorna får bo på vandrarhem. UKV vill tjejkarna väl och vill ge dem vård och stöd ut i ett normalt samhällsliv.

Jag håller med motionären om att här finns mycket att göra för Svenska kyrkan. Det första vi kan göra är att lägga märke till det som finns men en samordning av resurserna skulle jag gärna vilja se, och därför yrkar jag bifall till reservationen.

ANN-SOFIE NELSTRAND:

Kyrkomötesvänner! Jag talar alltså för utskottet, som i det här betänkandet behandlar två motioner. Motion 2011:8 handlar om prostitution och motion 2011:77 om samarbete med kvinnojourer.

Båda motionerna lyfter väldigt angelägna ämnen. Det handlar om kyrkans arbete bland utsatta kvinnor. Trots att utskottet tycker att det här arbetet är oerhört angeläget och att det handlar om oerhört angelägna frågor, föreslår vi avslag på motionerna, eftersom det här arbetet är en angelägenhet för församlingarna och hör hemma på församlingsnivå.

Jag tänkte uppehålla mig något vid att arbetet hör hemma på församlingsnivå, för jag tycker mig höra i debatten att det låter som att utskottet skulle använda det som ett slags ursäkt för att man inte tycker att arbetet är viktigt och angeläget och därför hänvisar till att det skulle höra hemma på lokal nivå. Så är det inte. Det är inte ett sätt att avfärda frågan eller att det inte är en angelägen sak, utan det handlar om respekt för den struktur som finns i kyrkan. Det finns ju oerhört många angelägna frågor som församlingarna har hand om, och att man inser att de är angelägna gör ju inte att man tycker att de bör hanteras på nationell nivå för den sakens skull. Utskottet anser alltså att de här frågorna hör hemma på den lokala nivån och att det inte är en fråga för nationella nivån och föreslår därför avslag på motionerna.

MARGARETA SANDSTEDT:

Ordförande, ledamöter och biskopar! Att vara utsatt för våld är skambelagt oavsett om det är av fysisk eller psykisk art, och i de flesta fall är offret så psykiskt nedbrutet att det råder begreppsförvirring var skuldbördan ligger. När man tittar på förövarna följer de ett mönster så att man kan anse att de är programmerade med samma program. Man har ett liknande beteendemönster som är förvånansvärt lika hos förövarna. Jag anser att kvinnojourer gör ett fantastiskt jobb. Man arbetar inte bara ideellt utan man har också en bra organisation med kontaktnät med advokater, socialtjänst och bostadsförmedling. Jag är helt övertygad om att det händer något konkret när man kommer till kvinnojouren. Jag tror även att kyrkan kan ha något att bidra med, och jag är medveten om att diakoner på vissa ställen arbetar och bidrar med det här lokalt. Men det är ju så att trycket ökar markant på kvinnojourerna och vi ska ju inte heller bortse ifrån att man lokalt sett brottas med resursbrist och kanske inte kan finnas till hands på lokal nivå. Vi ska också ha med i beräkningen att inte vem som helst i våra församlingar har förmåga eller kunskap i att kunna möta människor av den här sorten i sådan här allvarlig kris. Oftast behövs det en hel del livserfarenhet och personlig mognad blandad med kunskap i hur man hanterar religiös hjärntvätt framför allt. Det är ju så att många kvinnor utifrån uppsplitande processer brottas med sin kulturs eller religions uppfattning av vad som är rätt och fel. Om man inte får bli hjälpt på djupet i sin andliga natur och bli helad på det viset, så kan det löpa risk att man söker upp samma destruktiva relationer igen efter det att man kommer ut från kvinnojouren. Det är ju så här att vi svenskar är generellt sett främmande för den kristna teologin och extremt sekulariserade, så att jag anser att kyrkan på nationell nivå väldigt väl skulle kunna vara en uppsökande kontakt till Kvinnojourernas riksförbund i syfte att erbjuda någon form av profession som kan kopplas in när behov och önskan finns för ett andligt befrielsearbete.

Jag yrkar därför bifall till motion 2011:77.

MARIANNE KRONBÄCK:

Jag vill upprepa det jag sade tidigare att vi kan på nationell nivå inte slå oss till ro eftersom det här är inte ett litet problem det är ett stort problem och jag tycker att vi har ett ansvar som Svenska kyrkan att verkligen göra något gott för dessa människor som har råkat illa ut på olika sätt. Det är inget som man bara kan säga att det kan man sköta på församlingsnivå. Mycket kan vi sköta på församlingsnivå och gör, men detta skulle man kunna göra på båda nivåer. Det är inte så lätt för en enskild församling alltid och kunna ordna med som Anders Novak sade här lokaler etc. och det kanske är därför som det inte sker tillräckligt mycket. Jag tror inte vi har sett det stora behovet som finns. Jag fick höra saker av Margareta Viklund som jag inte hade en aning om och man kan fråga henne efteråt innan vi tar beslut imorgon vad som händer på nätterna. Hon vet det. Jag tycker att det är fruktansvärt skrämmande. Det är allvarligt, vi ska ta det på allvar och vi behöver som Svenska kyrkan representanter på nationell nivå göra det vi kan.

MARGARETA VIKLUND (REPLIK):

Ärade lyssnare! När jag skulle förbereda mig för den här frågan bad jag att få göra ett studiebesök och träffa personal i Klara kyrka och det gjorde jag. De berättade skrämmande historier om vad de är med om. Jag träffade en kvinna som hade levt som prostituerad i femton år men nu hade lämnat och hade fått ett annat liv och en tro. Hon var helt förvandlad och fantastisk. Hon går fortfarande på Malmskillnadsgatan men inte som prostituerad, utan hon bjuder på kaffe och

Onsdagen den 26 oktober 2011

Anföranden

bullar och får se oerhört mycket av vad som händer i Stockholms undre värld på nätterna. Hör skrik, gråt, tjut och hemska saker. Vi har ett stort ansvar.